

Motion till riksdagen 2025/26:3070

av **Markus Wiechel (SD)**

Kunskaps- och säkerhetskrav för framförandet av vissa fritidsbåtar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förarbevis för att framföra fritidsbåtar med viss hastighet och storlek och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åldersgräns för att framföra fritidsbåtar med viss hastighet och storlek och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på viss båtutrustning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har med en av världens största skärgårdar i kombination med en lång rad sjöar och kanaler fantastiska förutsättningar till en lång rad olika fritidsintressen och då inte minst ett rikt båtliv. Båtlivet kan mycket tack vare detta klassas som en av de stora folkrelserna i Sverige som dessutom har en lång tradition. Möjligheterna vi har i Sverige är värda att ta tillvara, men det ställer också krav på en varsam hantering. En varsam hantering innefattar naturligtvis ordning och reda ombord på de båtar som färdas på vattnet där rätt utrustning finns (exempelvis flytvästar), men också att de som kör båtarna har rätt kunskaper och förmågan att visa hänsyn mot omgivningen (båtar, människor, djur och miljö). Den som framför en båt ska med andra ord ha tillräckliga kunskaper för att göra det på ett säkert och bra sätt.

Endast ett fåtal lagar, förordningar och föreskrifter på sjöfartsområdet är idag tillämpliga på fritidsbåtar och vi ser hårdare regler om en båt används yrkesmässigt (vilket är rimligt). Det har dock hänt en del på senare år i syfte att förebygga olyckor på sjön. Den 1 juni 2019 infördes exempelvis en åldersgräns på 15 år för att få framföra vattenskotrar i Sverige och krav om att ha förarbevis för vattenskotrar träder i kraft den 1 maj 2022.

Mot bakgrund av de många problem vi sett i form av tråkiga vattenskoterincidenter är det glädjande med dessa förändringar. Vidare har Transportstyrelsen redovisat en strategi, "Säkrare båtliv 2020", för regeringen. Det finns dock trots dessa skärpningar inga ordentliga krav på någon form av båtförarintyg för majoriteten av alla fritidsbåtar (kustskepparexamen krävs enbart för båtar över 12 meter i längd och 4 meter i bredd). Det förhållandevis vanligt förekommande båtförarintyget, en helt teoretisk utbildning som avslutas med en skrivning för en oberoende förhållsförare, är helt och hållet ett frivilligt första steg för båtägare men ändå så viktigt i syfte att lära sig navigation, väjningsregler och allmän säkerhet på sjön. Samma sak gäller manöverintyget, även kallat högfartsintyget, som är ett frivilligt intyg för de som säkert vill kunna köra en privat båt snabbt och därför önskar kunskap om exempelvis körteknik, undanmanövrar och tilläggning.

Det är naturligtvis inte rimligt att strikt reglera båtlivet på ett sätt som gör att färre väljer att utnyttja den potential som finns med båtlivet. Det är dock ett faktum att okunskap på sjön i värsta fall kan innebära en fara för liv och hälsa och att risken för olycka är betydligt högre för större eller snabbgående båtar än mindre och långsammare båtar. Regeringen bör därför införa intygskrav samt åldersgräns för fritidsbåtar baserat på hastighet, samt vissa fritidsbåtar som kan anses vara stora men som inte omfattas av dagens krav på kustskepparexamen. Vidare bör regeringen införa regler för vilken utrustning som ska finnas på en fritidsbåt av viss storlek samt kan färdas i en viss hastighet.

Markus Wiechel (SD)